

تکنیک دست چپ- ۱

افتادن و پریدن انگشتان

یادگیری صحیح این تکنیک بنیادی باعث می‌شود که بیان موسیقایی روشن داشته و همچنین قادر به اجرای بسیار سریع نت‌ها باشید در حالیکه دست چپ همواره نرم و بدون تنش است.

حرکت انگشتان از مفصل پایه (بازوی انگشت)

در ساختمان بدن انسان پاها، دست‌ها و انگشتان از نظر اندام حرکتی هر سه دارای یک طراحی مشابه هستند که از سه قسمت بالایی، میانی و پایینی تشکیل شده است. قسمت بالایی قوی‌ترین و قسمت پایینی ضعیف‌ترین بخش حرکتی را تشکیل می‌دهد.

در پاها قسمت بالا عبارت از ران پا، قسمت میانی ساق پا و قسمت پایینی پست پا می‌باشد در حالیکه این سه قسمت در دست‌ها عبارت از بازو، ساعد و منطقه پست دست است.

به همین ترتیب هر یک از انگشتان دست نیز از سه بخش حرکتی یا بند تشکیل شده است : بند پایه انگشت، بند میانی و بند نوک انگشت.

در پا، دست و انگشتان همیشه بخش ابتدایی (ران پا، بازوی دست و بند پایه انگشت) عهده‌دار بزرگ‌ترین و قوی‌ترین حرکات است، بنابراین برای نواختن ویولن حرکت انگشتان همواره باید از مفصل پایه انگشت و توسط بند اول (بازوی انگشت) صورت گیرد. هنگام حرکت انگشت به پایین و به بالا شکل خمیده انگشت تغییر نکرده و تنها از حرکت بازوی انگشت استفاده می‌کنیم.

(به موضوع فوق مخصوصا در حرکت انگشت چهارم کاملا توجه کنید)

توجه : حرکت دادن انگشتان از بند وسط و یا انداختن انگشتان بوسیله حرکت دادن کل دست راحتی و قدرت انگشتان را به شدت کاهش می‌دهد و از عوامل تنش در دست چپ است.

افتادن انگشتان

افتادن هر یک از انگشتان دست چپ روی سیم در واقع به دو منظور صورت می‌گیرد:

۱- قطع کردن صدای قبلی که سیم ایجاد می‌کرده

۲- تولید صدای جدید

به منظور ایجاد یک تفکیک واضح بین صدای قبلی و صدای جدید به ناچار انگشت باید با سرعت روی سیم فرود بیاید در غیر اینصورت صدای قبلی به تدریج قطع می‌شود و باعث نوعی تداخل در صدای دوم شده و وضوح لازم در تفکیک دو صدا را زایل می‌کند.

اکنون با این مسئله مواجهیم اگر چه انگشت باید با سرعت لازم روی سیم فرود بیاید اما پس از فرود هرگز نباید بیش از حد روی سیم فشار وارد کند. فشار بیش از حد انگشتان روی سیم علاوه بر ایجاد تنش و گرفتگی در کلیه اجزاء دست و ایجاد اختلال در تکنیک‌های دست چپ (مثل ویبراتو و تعویض پوزیسیون) سرعت و چابکی دست چپ را نیز به شدت کاهش می‌دهد.

برای حل این مشکل باید انگشت بلافاصله پس از فرود روی سیم تنش لحظه‌ای خود را تخلیه کرده و نرمی و راحتی خود را بازیابد. برای حصول این توانایی تمرین زیر را انجام دهید:

انگشت را با سرعت روی سیم انداخته بلافاصله آنرا شل کنید تا به موقعیت اجرای نت هارمونیک برگردد. (این تمرین در پوزیسیون اول با انگشتان دوم، سوم و چهارم قابل اجراست، برای تمرین با انگشت اول باید به پوزیسیون‌های بالاتر بروید)

پس از تمرین فوق در مرحله بعد انگشت را روی سیم بیندازید اما آنرا تا حدی شل کنید که حداقل فشار لازم برای پایین نگه داشتن سیم را وارد کند. این شل کردن انگشت را تنها شما حس می‌کنید و برای بیننده خارجی قابل رویت نیست.

نکته: نرم بودن تماس انگشت با سیم مترادف با شل بودن انگشت شست در تماس با دسته ویولن است چرا که این دو انگشت همواره دو نیروی مساوی و در خلاف جهت وارد می‌کنند. بنا بر این اگر انگشت شست بدون تنش بوده و به دسته ویولن فشار وارد نکند می‌توانید مطمئن باشید که انگشتان دیگر نیز نرم و فاقد تنش هستند.

پردن انگشتان

به همان دلیل که افتادن سریع انگشت روی سیم باعث ایجاد تفکیک دو صدای قبل و بعد از آن می‌شود بلند شدن آن از روی سیم نیز باید سریع باشد بعلاوه این سرعت عمل، انگشت را بلافاصله آماده فرود بعدی در صورت لزوم میکند و در پاساژهای سریع بسیار حیاتی است. به همین جهت و برای القای این منظور به جای عبارت برداشتن انگشتان پردن انگشتان به سمت بالا را بکار برده‌ایم زیرا به آنچه عملاً اتفاق می‌افتد نزدیکتر است.

همچنین به منظور ایجاد وضوح هرچه بیشتر در تفکیک صدای نت‌ها در برخی از پاساژهای تکنیکی و سریع و در بعضی از عبارات آوازی و آهسته، پردن انگشتان دست چپ می‌تواند همراه با یک پیتریکاتوی خفیف باشد.

تکنیک «افتادن و پردن انگشتان» را ابتدا در تمپوی کند و سپس در تمپوهای تندتر تمرین کنید و آنرا همیشه و در تمامی قطعات خود بکار گیرید، در اینصورت دست چپ شما همواره راحت، بدون تنش و دارای حداکثر کارایی خواهد بود. همچنین این تمرین می‌تواند بخشی از گرم کردن روزانه شما باشد.